

‘Denk vooral niet klein!’

Een middag brainstormen over een high tech-paviljoen voor CSG Calvijn
(donderdag 10 maart 2011)

De oproep die vestigingsdirecteur Henk Dijkstra van de Christelijke Scholengemeenschap Calvijn doet, klinkt gepassioneerd en dringend. ‘Wij hebben een droom,’ zegt hij donderdagmiddag 10 maart in de theaterzaal van zijn school. ‘Door het vrijkomen van de vroegere conciërgewoning op ons terrein hebben we de mogelijkheid een high tech-paviljoen neer te zetten. Hier, in Vreewijk, op de mooiste plaats van Rotterdam-Zuid. Maar hoe moet dat paviljoen er uit zien?’

De beantwoording van die vraag is de reden dat zo’n zestig mensen op de tribune van de theaterzaal zijn samengestroomd. Genodigden uit alle uithoeken van de Rotterdam en de Randstad, uit het bedrijfsleven, gemeentelijke instellingen, andere scholen van Zuid, een woningcorporatie. Architecten, bouwers, ontwikkelaars, adviseurs, deskundigen op het gebied van bèta-vakken, studenten, leerlingen en oud-leerlingen: een bont en uiterst gemêleerd gezelschap van experts heeft zich in de zaal verenigd.

Gezamenlijk zullen zij vanmiddag onder de strijdkreet ‘I Tech You’ de eerste contouren schetsen waaraan het gewenste high tech-paviljoen moet voldoen. Hoe het er uit moet zien, natuurlijk. Maar ook: welke programmering ervoor geschikt is, wat de maatschappelijke meerwaarde kan zijn en hoe het economisch rendabel is te maken. ‘Alleen kunnen we die vragen nooit beantwoorden,’ zegt Henk Dijkstra. ‘Daarom zijn we zo blij dat u allen vanmiddag bent gekomen en dat we daarmee misschien wel veel nieuwe partners hebben gevonden.’

De Christelijke Scholengemeenschap Calvijn heeft in Vreewijk ongeveer 1100 leerlingen van meer dan vijftig nationaliteiten. Het leeuwendeel van de leerlingen is afkomstig uit Rotterdam-Zuid. Ze volgen havo, atheneum of gymnasium. Bijzonder is dat de school zich door de jaren heen is gaan specialiseren in het onderwijs in bèta-vakken. Vandaar dat een high tech-paviljoen zo hoog op het verlanglijstje van de school staat. Voor de stichting Kijk op Zuid, die zich beijvert om architectuur in Rotterdam-Zuid te bevorderen en daarom medeorganisator is van de expertmeeting, is het paviljoen een uitgelezen mogelijkheid een bouwwerk tot stand te brengen dat tot de verbeelding spreekt.

Schatkaart

Dick van Well is oud-topman van Dura Vermeer Bouw Rotterdam en bestuurslid van een andere stichting, IkZitopZuid, die zich inspant het bedrijfsleven meer te betrekken bij de verbetering van Rotterdam-Zuid.

Van Well toont zich een warm pleitbezorger van het high tech-paviljoen. Hij vergelijkt het bijzondere gevoel dat hij heeft met het zoeken naar een schat. ‘De schatkaart is Rotterdam en het kruisje waar de schat ligt, staat hier in Vreewijk. Hier ligt de schat. Als we die grijpen, dan is dat een kans voor Rotterdam-Zuid om een kwaliteitssprong te maken. Techniek is een van de kansen om Zuid er weer bovenop te helpen.’

Er is een dreigend tekort aan technisch personeel in de haven en in de Rotterdamse bedrijven, constateert Van Well. ‘Het is niet het moment om naar elkaar te gaan wijzen. Nee, onderwijs, ondernemingen en overheid moeten nu de handen ineen slaan. Alle drie hebben de verantwoordelijkheid de jongeren van Zuid goed op te leiden. Techniek is niet saai, maar is juist stoer. Een baan in de techniek verdient bovendien goed.’ Van Well geeft vast een voorzet voor het gebruik van het high tech-paviljoen: dat kan een rol spelen als leerwerkplaats. ‘Dat het bedrijfsleven dit initiatief daarom moet steunen is voor mij vanzelfsprekend.’

Na Dick van Well betreedt de Rotterdamse wethouder Korrie Louwes (arbeidsmarkt, hoger onderwijs, innovatie en participatie) het spreekgestoelte. ‘Dit initiatief kan veel opleveren voor Rotterdam-Zuid, maar als het aan mij ligt voor heel Rotterdam.’ Ze voorziet een grote groei in het aantal banen in techniek en in de zorgsector. ‘Die is met 63.000 mensen die daarin werkzaam zijn de snelst groeiende sector in het Rijnmondgebied. Het zullen er nog meer worden. Technologie zal steeds belangrijker worden in de zorg.’

Meer banen

Ook in de techniek voorspelt de wethouder een flinke toename van het aantal banen: ‘Vooral in de categorie van jonge, startende ondernemingen is veel groei te verwachten. Ik denk dat het high tech-paviljoen alleen al daarom van groot belang kan zijn.’ Korrie Louwes neemt eveneens een voorschot op de programmering van het paviljoen. Volgens haar kan het laten zien hoeveel aansprekend werk er in de techniek is. ‘Het kan duidelijk maken wat er voor banen beschikbaar zijn.’

Na de woorden van de wethouder is het tijd om de gedachten de vrije loop te laten. Gewapend met vier stellingen, die presentator Hans van Zetten alle aanwezigen heeft aangereikt, nemen de genodigden plaats aan vier tafels die voor hen in de zaal zijn klaargezet. Degenen met de gele badges scharen zich rond de tafel en praten over de programmering van het paviljoen, de rode tafel is het terrein van degenen die het

maatschappelijk vastgoed onder de loep nemen en de kleur blauw staat in het teken van de economische aspecten. De experts met de groene badges beklimmen de trap naar hun tafel op het podium: architectuur is hier het onderwerp.

Al snel nadat iedereen zijn plaats heeft ingenomen en voorstellingsrondes zijn gemaakt, vliegen de eerste gedachten over de tafels. Een druk geroezemoes weerklinkt door de zaal, soms onderbroken door een kreet of een schaterlach. ‘We moeten met het paviljoen ook meisjes enthousiast krijgen voor de exacte vakken,’ luidt het aan de gele tafel, die over het programma praat. ‘Het gaat er juist om alle kinderen aan te spreken, de bèta-vakken moeten bij iedereen meer onder de aandacht komen.’

Toekomst

Aan de blauwe, op economie georiënteerde tafel, voert Seyit Yeyden, voorzitter van de deelgemeente Feyenoord, het woord: ‘Hoe gaan we in de toekomst ons geld in Nederland verdienen? Het is duidelijk dat techniek daarin heel belangrijk is. Dat betekent dat er kennis nodig is op verschillende niveaus.’ Het high tech-paviljoen kan daarin van groot belang zijn. Wethouder Korrie Louwes vertelt hoe ze op school goed was in scheikunde, maar toch een alfa-studie is gaan doen. ‘De tijd is nu anders. We moeten jongeren bewust maken dat er toekomst zit in technische vakken. We moeten de voorbeelden daarvan dichterbij halen.’

Aan de rode tafel, met maatschappelijk vastgoed als gespreksonderwerp, voert Arno van Gestel (Nuon) een pleidooi voor exacte opleidingen: 'Mijn bedrijf heeft grote behoefte aan goede technuten!' Een leerling vraagt zich af of niet alle scholen op Zuid zich met exacte vakken moeten profileren. 'Nee,' zegt Vreewijker en Kijk op Zuid-bestuurslid Frans Meijer, 'Calvijn heeft al een goede naam op dat gebied, dat moet je verder uitbuiten. We moeten ergens beginnen, niet overal tegelijk.'

Architectuur staat centraal aan de groene tafel. Architect Paul van der Weijden, die deze tafel voorziet, toont een afbeelding van het Philips-paviljoen dat Le Corbusier ontwierp voor de wereldtentoonstelling van 1958 in Brussel. 'Moet het zo iets worden?' Er ontstaat een discussie. 'Het moet vooral een openbaar en toegankelijk gebouw worden.' 'Zo iets als het paviljoen in het water van de Rijnhaven.' 'Het moet juist een bijdrage zijn aan iets groters.' Voorbeelden uit Rotterdam en Bilbao passeren de revue.

Rode koontjes

Na dik een uur brainstormen is de tijd daar om samenvattingen te presenteren en conclusies te trekken. De gele tafel (programma) concludeert dat het paviljoen moet aansluiten op alle onderwijsniveaus en vooral techniek moet onthullen. Daarbij is het mogelijk de buurt, bedrijven en andere onderwijsinstellingen te betrekken. Het basisprogramma van het paviljoen kan langdurig zijn, maar is te combineren met steeds wisselende thema's. 'We willen in dat paviljoen rode koontjes zien,' benadrukt tafelvoorzitter Martine Visser (CSG Calvijn).

'Het bedrijfsleven heeft volmondig toegezegd mee te doen,' meldt voorzitter Carol Hol (Concire) als belangrijkste nieuws van de blauwe tafel, die zich over de economische aspecten boog. 'We denken dan aan adoptie door het bedrijfsleven, in elk geval voor de langere termijn.' Het paviljoen moet meer zijn dan een etalage van techniek, het moet ook een plaats zijn om talent te spotten. Eveneens

vindt de economische tafel het belangrijk om ouders van leerlingen bij het project te betrekken, om ook hen duidelijk te maken hoe belangrijk techniek is.

Uitroeptekens

Margriet Drijver (Com·wonen), voorzitter van de rode tafel die zich met maatschappelijk vastgoed bezighield, ziet duurzaamheid als een belangrijk element van het paviljoen. 'Er zijn hier in de buurt veel herstructureringsvraagstukken, in het paviljoen kunnen de nieuwste technieken worden ontwikkeld.' Verder kan het paviljoen waardevol zijn als ontmoetingsplek en als plaats voor een satelliet, die informatie kan aanleveren en ook verspreiden. Maar vooral, zegt Margriet Drijver: 'Denk niet klein. Zuid kan dat. En daar mogen een heleboel uitroeptekens achter.'

De architectuurtafel heeft enkele verrassende inzichten opgeleverd. Het paviljoen mag zo transparant mogelijk zijn, de inhoud moet steeds zijn te veranderen en reageren op nieuwe technische inzichten. Misschien is zelfs de bestaande conciërgewoning wel als paviljoen te

handhaven. Of bestaat het paviljoen uit een speciale tram die door de stad rijdt. ‘Het bedrijfsleven kan het paviljoen als sociëteit zien,’ zegt tafelvoorzitter Paul van der Weijden. ‘Zo ontstaat interactie tussen bedrijfsleven en school. Maar het gaat er vooral om dat het gebouw als een icoon identiteit creëert.’

Het zit erop. Dik een uur Brainstormen heeft een rijke oogst aan ideeën en suggesties opgeleverd. Vestigingsdirecteur Henk Dijkstra is er enigszins beduusd van. ‘Ik vond het fascinerend en had soms het idee dat ik in alle groepen tegelijk wilde zitten.’ Hij dankt iedereen die heeft meegedaan en verzekert dat deze bijeenkomst een vervolg krijgt, al was het alleen maar om iedereen betrokken te houden. Een van de aanwezigen vraagt om een apart applaus voor de school. ‘Vanwege dit goede initiatief.’

Tekst: Ben Maandag

Expertmeeting High Tech Paviljoen CSG Calvijn
Donderdag 10 maart 2011
Theaterzaal CSG Calvijn, vestiging Vreewijk
Grift 30, 3075 SB te Rotterdam

Lijst van genodigden

Naam	Organisatie
Carla van Bokhoven	Ahoy
Peter Siemann	Albeda College
Andries Dekker	Arcadis
Roland Pechtold	Argos Oil / Stichting Ik Zit op Zuid
Paul Becht	Bouwfonds / Stichting Kijk op Zuid
Margriet Drijver	Com.wonen
Mounia Elouachoun	Com.wonen
Anne-Ageeth Slegtenhorst	Com.wonen
Jan van der Schans	Com.wonen / Stichting Kijk op Zuid
Dafne Foet	CONCIRE
Carol Hol	CONCIRE
Hidde van der Veer	CONCIRE
Rob Madlener	CSG Calvijn/Vreewijk
Hans van Zetten	Dagvoorzitter / televisiecommentator
Seyit Yeyden	Deelgemeente Feijenoord
Joop van der Leeuw	Dura Vermeer / Stichting Kijk op Zuid
Nico Woudenberg	Exxonmobil/Jong Ondernemen
Arjan Vergouw	Fokker
Ineke Bakker	Gemeente Rotterdam, Dienst JOS
Paula Verhoeven	Gemeente Rotterdam, Programmabureau Duurzaam
Hans Scheepmaker	Gemeente Rotterdam, Projectbureau Stadshavens
Korrie Louwes	Gemeente Rotterdam, Wethouder
Henk de Bruijn	Havenbedrijf Rotterdam
Joost Knoll	Hertel
Gerard van Drielen	Hogeschool Rotterdam
Cees Blok	IBM
Haydee Sheombar	IBM

Naam	Organisatie
Gerard Jacobs	Jet-Net scholen
Mary Dotsch	KMR
Hans Vervat	Matrans / Stichting Ik Zit op Zuid
Gerrit Elings	MT CSG Calvijn
Johan Hendriks	MT CSG Calvijn
Martine Visser	MT CSG Calvijn / Stichting Ik Zit op Zuid
Ole Bouman	NAi
Arno van Gestel	Nuon
Ruud Reutelingsperger	Observatorium
André de Groot	Pact op Zuid
Ruud Rakers	Pact op Zuid
Gabriëlle Muris	RDM/Hogeschool Rotterdam
Frans Dumoulin	Shell Nederland Raffinaderij B.V.
Wim Tiebout	Siemens
Rob van den Berg	Space Expo
Con Schoenmakers	Stichting Ik Zit op Zuid
Dick van Well	Stichting Ik Zit op Zuid
Frans Meijer	Stichting Kijk op Zuid
Hans Brezet	TU Delft
Sevil Sariyildiz	TU Delft
Peter Teunisse	TU Delft
Marco Waas	TU Delft
Henk Oosterling	Vakmanstad
Ton Bervoets	Van Rennes
Cocky Booy	VHTO
Fokke van Bockel	VMT CSG Calvijn/Vreewijk
Henk Dijkstra	VMT CSG Calvijn/Vreewijk
Linda Waals	VMT CSG Calvijn/Vreewijk
Hijlke Wijnja	VMT CSG Calvijn/Vreewijk
Peter Criellaard	Zadkine
Harry van der Voorn	Zadkine
Marloes de Vries	Zadkine
Reyn van der Lugt	